

VALFORSKNINGSPROGRAMMET

Sören Holmberg

Richard Karlsson

Februari 2023

Nationella SOM-undersökningen 2022

Träffsäkerheten i SOM:s politiska mätningar

Samhälle Opinion Massmedia (SOM) är en frågeundersökning som sedan 1986 genomförs varje höst av olika forskningsprojekt vid Statsvetenskapliga institutionen och Institutionen för journalistik och masskommunikation vid Göteborgs universitet. Den nationella SOM-undersökningen 2022 omfattar 26 250 slumpmässigt utvalda personer från hela Sverige. Svandsandelen netto blev 49 procent.

Tabell 1. Partisympatier hösten 2022 enligt Sifo, IPSOS, SCB/PSU och SOM (procent)

parti	Sifo okt 22	IPSOS okt 22	SCB/PSU nov 22	SOM 2022
V	7,4	7	7,6	7,7
S	31,8	31	34,6	33,7
MP	4,5	4	4,4	5,0
C	5,8	7	5,4	6,9
L	4,5	4	4,1	5,2
KD	5,0	5	4,9	5,0
M	19,6	21	18,9	19,8
SD	19,8	21	18,2	14,2
Övriga	1,5	1	1,9	2,5
summa procent	100,0	100	100,0	100,0
antal personer				10 356
andel inget parti				9,53
antal svars personer				12 344

Kommentar: Resultaten för Sifo, IPSOS och SCB/PSU är de officiellt publicerade siffrorna och de är alla på olika sätt vägda. SOM-resultaten däremot är okorrigerade siffror för alla svars personer med svenskt medborgarskap över 18 år. Sifo, IPSOS och SCB/PSU frågar om röstningsavsikt, "Vilket parti skulle Du rösta på om det var riksdagsval idag?". SOM-resultaten gäller en "bästa parti"-fråga.

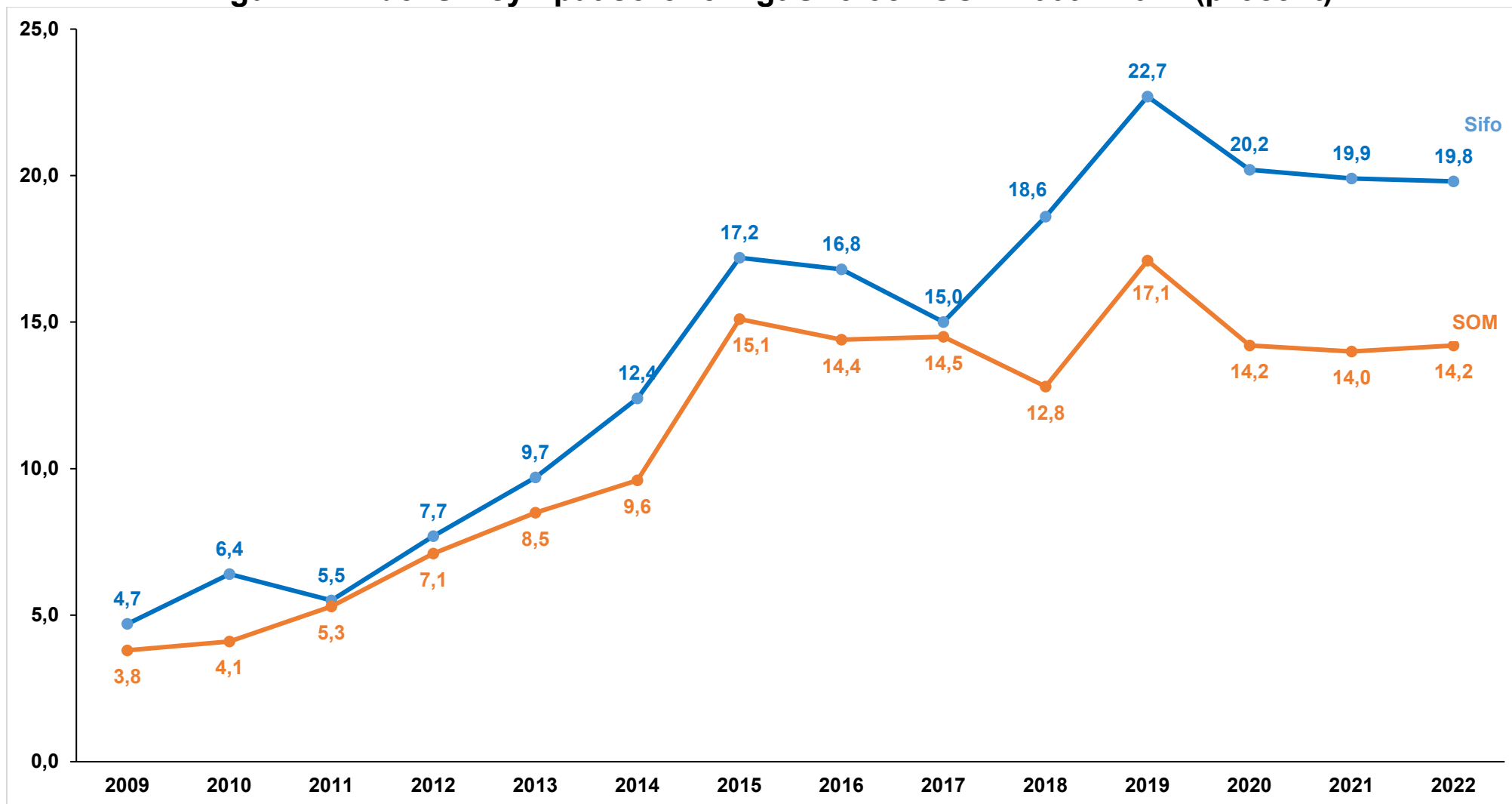
Tabell 2. Andel S-sympatisörer enligt Sifo, IPSOS, SCB/PSU och SOM 2005 - 2022 (procent)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	förändring 2021 – 2022
Sifo (oktober)	33,7	35,4	42,8	42,5	35,7	29,5	30,3	32,1	35,6	26,5	24,6	25,9	30,5	29,4	24,9	26,4	26,6	31,8	+5,2
IPSOS (oktober)	32,1	37,0	44,3	39,5	34,6	28,4	28,1	34,8	34,0	30,7	27,7	25,0	30,0	29,0	24,0	25,0	26,0	31,0	+5,0
SCB/PSU (november)	37,1	40,4	45,9	42,3	36,5	29,0	27,7	36,9	34,3	32,2	27,6	29,2	32,6	30,5	26,3	29,4	29,1	34,6	+5,5
SOM (hösten)	36,4	32,7	39,1	39,0	28,9	26,9	28,4	32,6	31,0	30,4	26,2	29,1	33,5	29,4	25,9	29,2	30,5	33,7	+3,2
SOM-Sifo	+2,7	-2,7	-3,7	-3,5	-6,8	-2,6	-1,9	+0,5	-4,6	+3,9	+1,6	+3,2	+3,0	±0,0	+1,0	+2,8	+3,9	+1,8	
SOM-IPSOS	+4,3	-4,3	-5,2	-0,5	-5,7	-1,5	+0,3	-2,2	-3,0	-0,3	-1,5	+4,1	+3,5	+0,4	+1,9	+4,2	+4,5	+2,6	
SOM-SCB/PSU	-0,7	-7,7	-6,8	-3,3	-7,6	-2,1	+0,7	-4,3	-3,3	-1,8	-1,4	-0,1	+0,9	-1,1	-0,4	-0,2	+1,4	-1,0	

Tabell 3. Andel M-sympatisörer enligt Sifo, IPSOS, SCB/PSU och SOM 2005 – 2022 (procent)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	förändring 2021 – 2022
Sifo (oktober)	30,2	26,3	22,7	24,6	29,2	32,4	31,1	28,8	25,0	24,7	23,8	25,0	18,6	18,8	17,7	20,6	21,9	19,6	-2,3
IPSOS (oktober)	31,6	26,9	23,4	26,1	29,0	35,2	34,0	29,4	27,4	24,1	22,0	24,0	22,0	19,0	16,0	21,0	20,0	21,0	+1,0
SCB/PSU (november)	25,9	24,9	22,6	24,8	26,2	32,4	33,4	31,0	25,5	24,2	23,5	22,8	22,2	19,2	18,3	22,1	22,7	18,9	-3,8
SOM (hösten)	27,5	27,0	22,4	24,3	29,1	33,3	33,8	30,2	27,4	22,2	22,2	24,4	16,5	18,7	16,5	21,3	22,3	19,8	-2,5
SOM-Sifo	-2,7	+0,7	-0,3	-0,3	-0,1	+0,9	+2,7	+1,4	+2,4	-2,5	-1,6	-0,6	-2,1	-0,1	-1,2	+0,7	+0,4	+0,5	
SOM-IPSOS	-4,1	+0,1	-1,0	-1,8	+0,1	-1,9	-0,2	+0,8	±0,0	-1,9	+0,2	+0,4	-5,5	-0,3	+0,5	+0,3	+2,3	-0,9	
SOM-SCB/PSU	+1,6	+2,1	-0,2	-0,5	+2,9	+0,9	+0,4	-0,8	+1,9	-2,0	-1,3	+1,6	-5,7	-0,5	-1,8	-0,8	-0,4	+1,2	

Figur 1. Andel SD-sympatisörer enligt Sifo och SOM 2009 - 2022 (procent)

Skillnad

SOM-Sifo -0,9 -2,3 -0,3 -0,6 -1,2 -2,8 -2,1 -2,4 -0,5 -5,8 -5,6 -6,0 -5,9 -5,6

Kommentar: Se tabell 1 för hur mätningarna genomförts

Tabell 4. Partiernas popularitet bland samtliga svarspersoner och bland egna sympatisörer i SOM-undersökningarna 2005 – 2022 (medeltal)

Partiernas popularitet bland samtliga personer

Parti	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
V	-1,5	-1,2	-1,1	-1,0	-1,0	-1,4	-1,0	-0,7	-0,8	-0,9	-1,1	-1,3	-1,0	-1,0	-1,1	-0,7	-0,7	-1,0
S	+0,0	+0,3	+0,7	+0,6	+0,3	+0,3	+0,6	+0,8	+1,0	+0,8	+0,3	+0,0	+0,6	+0,6	+0,1	+0,3	+0,6	+1,0
MP	-1,0	-0,3	-0,1	-0,1	+0,2	+0,7	+0,8	+0,6	+0,6	+0,4	-0,6	-1,1	-0,7	-0,8	-0,9	-1,0	-1,1	-1,1
C	+0,1	+0,2	-0,3	-0,3	-0,2	+0,0	-0,0	-0,4	-0,5	+0,1	+0,1	+0,1	+0,5	+0,3	-0,3	-0,4	-0,5	-0,4
FP/L	+0,2	-0,1	-0,2	-0,3	+0,1	+0,4	+0,2	-0,1	-0,1	+0,1	+0,0	-0,1	-0,0	+0,1	-0,6	-0,7	-0,9	-0,4
KD	-0,7	-0,3	-0,8	-0,9	-0,9	-0,3	-0,7	-0,8	-0,7	-0,5	-0,7	-1,0	-0,9	-0,5	-0,8	-0,9	-1,2	-1,0
M	+0,2	+0,3	-0,4	-0,4	+0,2	+1,1	+0,6	+0,3	+0,3	+0,4	+0,4	+0,5	+0,1	+0,3	+0,0	+0,1	+0,2	+0,2
SD	-3,4	-3,2	-2,9	-3,1	-3,0	-3,1	-2,9	-2,5	-2,4	-2,6	-2,2	-2,2	-2,1	-2,3	-1,6	-2,0	-1,7	-1,7
FI	-2,8	-2,0	-	-	-1,9	-1,7	-	-	-1,3	-1,3	-1,4	-1,6	-1,6	-1,7	-	-	-	-
PP	-	-	-	-	-1,7	-2,0	-1,9	-1,9	-1,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Snitt sju partier (V,S,MP,C,L,KD,M)	-0,4	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2	+0,1	+0,1	-0,0	-0,0	+0,0	-0,2	-0,4	-0,2	-0,1	-0,5	-0,5	-0,5	-0,4

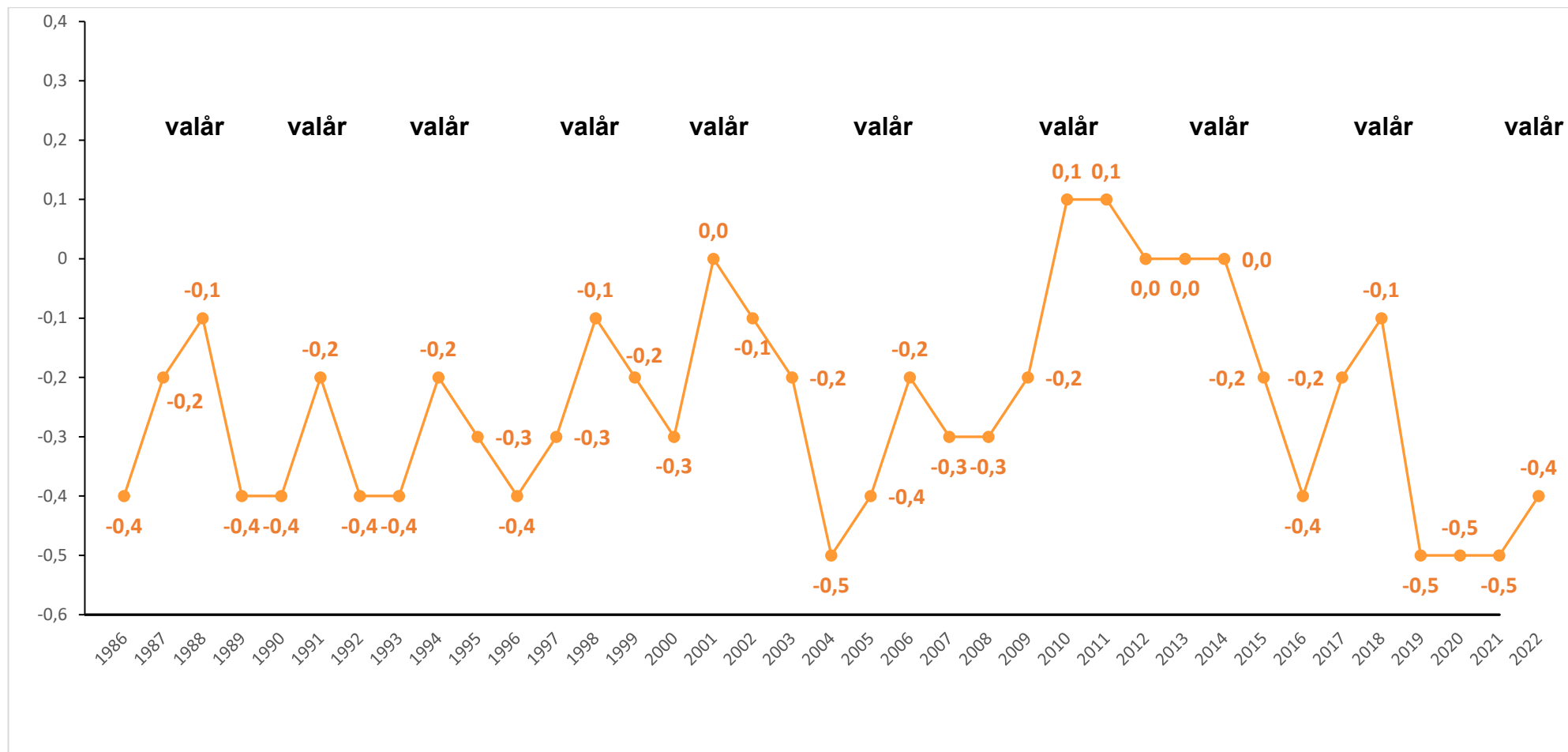
Kommentar: Resultaten bygger på svaren på en fråga där respondenterna får ange hur mycket de gillar de olika partierna på en skala mellan -5 (ogillar) och +5 (gillar). Ett streck (-) innebär att det aktuella partiet *inte* ingick i det årets mätning.

Tabell 5. Partiernas popularitet bland samtliga svarspersoner och bland egna sympatisörer i SOM-undersökningarna 2005 – 2022 (medeltal)
Partiernas popularitet bland egna sympatisörer

Parti	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
V	+2,7	+3,4	+3,0	+3,1	+3,2	+3,8	+3,7	+3,7	+3,7	+3,7	+3,9	+3,6	+3,9	+4,1	+3,7	+3,4	+4,0	+3,9
S	+2,8	+3,4	+3,1	+2,8	+3,0	+3,5	+3,3	+3,1	+3,5	+3,4	+3,4	+3,1	+3,2	+3,4	+3,1	+2,9	+3,5	+3,5
MP	+2,7	+3,9	+2,7	+3,0	+3,2	+3,6	+3,6	+3,2	+3,1	+3,5	+3,2	+2,8	+3,3	+3,4	+3,0	+3,1	+3,5	+4,0
C	+2,8	+3,4	+3,2	+3,0	+2,9	+3,5	+3,1	+2,9	+3,0	+3,5	+3,2	+3,2	+3,1	+3,6	+3,3	+3,1	+3,0	+3,7
FP/L	+2,8	+3,5	+2,9	+2,6	+3,1	+3,9	+3,2	+3,0	+3,0	+3,6	+3,4	+3,0	+3,1	+3,3	+2,7	+2,9	+2,7	+3,1
KD	+3,4	+3,4	+3,2	+3,0	+3,0	+3,7	+3,4	+2,9	+3,5	+3,6	+3,7	+2,9	+3,2	+3,4	+3,2	+3,4	+3,4	+3,2
M	+3,4	+3,7	+3,4	+3,2	+3,4	+3,9	+3,6	+3,4	+3,5	+3,9	+3,4	+3,3	+3,2	+3,4	+3,3	+3,2	+3,5	+3,6
SD	+4,2	+3,6	+3,7	+2,7	+3,1	+3,4	+3,3	+3,0	+3,7	+3,4	+3,5	+3,2	+3,4	+3,4	+3,7	+3,4	+3,8	+3,7
FI	+3,6	+4,3	-	-	+2,8	+4,0	-	-	*	+4,3	+3,7	+3,4	+3,5	+4,1	-	-	-	-
PP	-	-	-	-	+3,2	+3,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Snitt sju partier (V,S,MP,C,L,KD,M)	+2,9	+3,5	+3,1	+3,0	+3,1	+3,7	+3,4	+3,2	+3,3	+3,6	+3,5	+3,1	+3,3	+3,5	+3,2	+3,1	+3,4	+3,6

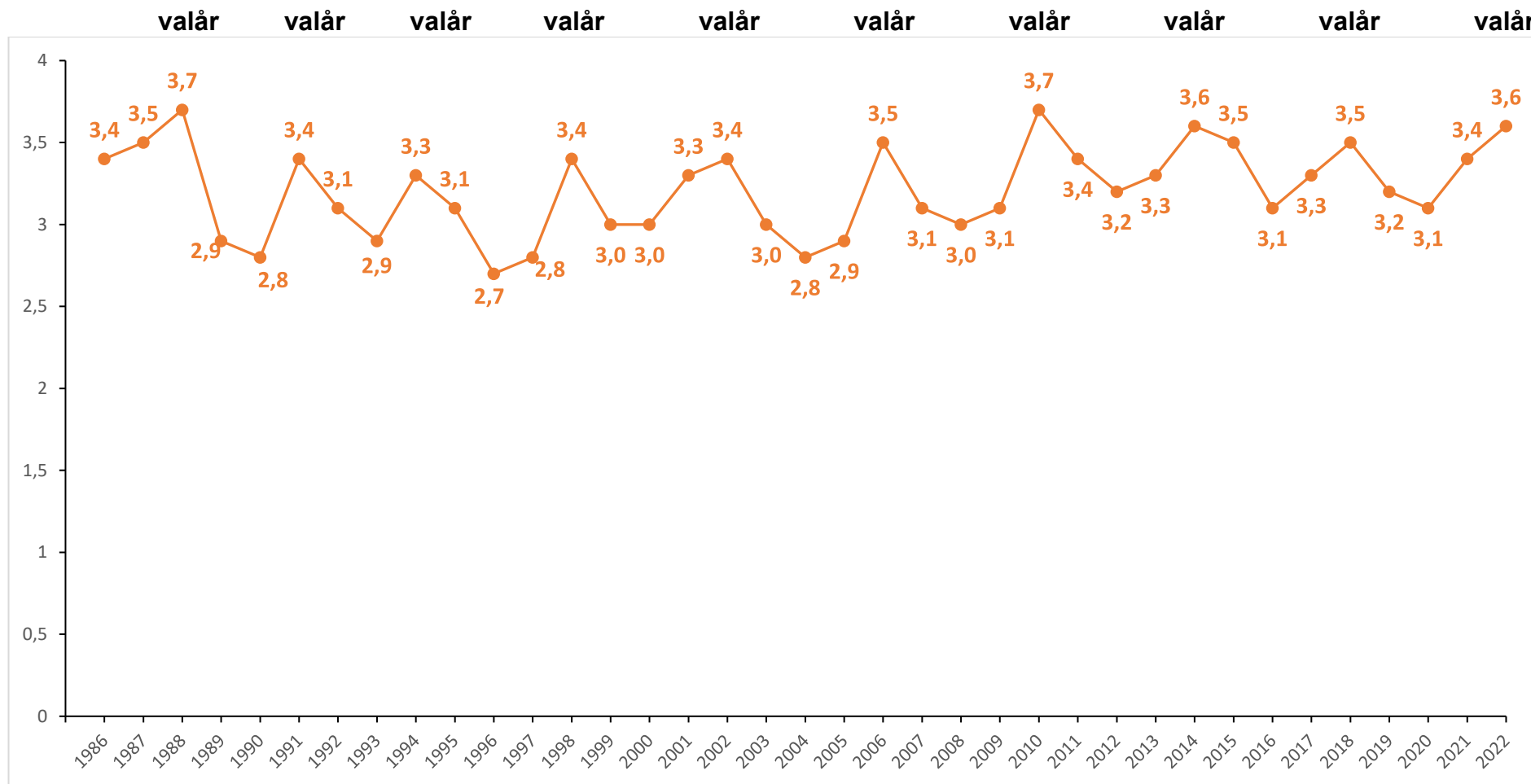
Kommentar: Resultaten är medeltal på en gillar-ogillarskala som går från +5 till -5. Väljarnas partisympatier har mätts med en fråga om bästa parti. En asterix (*) markerar för få svarspersoner för att kunna redovisas.

Figur 2. Sju partiers genomsnittliga popularitet bland samtliga svarspersoner (medeltal)

Kommentar: Resultaten visar sju partiers genomsnittliga popularitet bland samtliga svarspersoner i SOM:s undersökningar sedan starten 1986. Skalan kan variera mellan -5 (ogillar) och +5 (gillar). De sju partierna är V, S, MP, C, L, KD och M. Resultat för SD, FI och PP återfinns i tabell 4.

Figur 3. Sju partiers genomsnittliga popularitet bland egna sympatisörer (medeltal)

Kommentar: De sju partierna är V, S, MP, C, L, KD och M. Resultat för SD, FI och PP återfinns i tabell 5

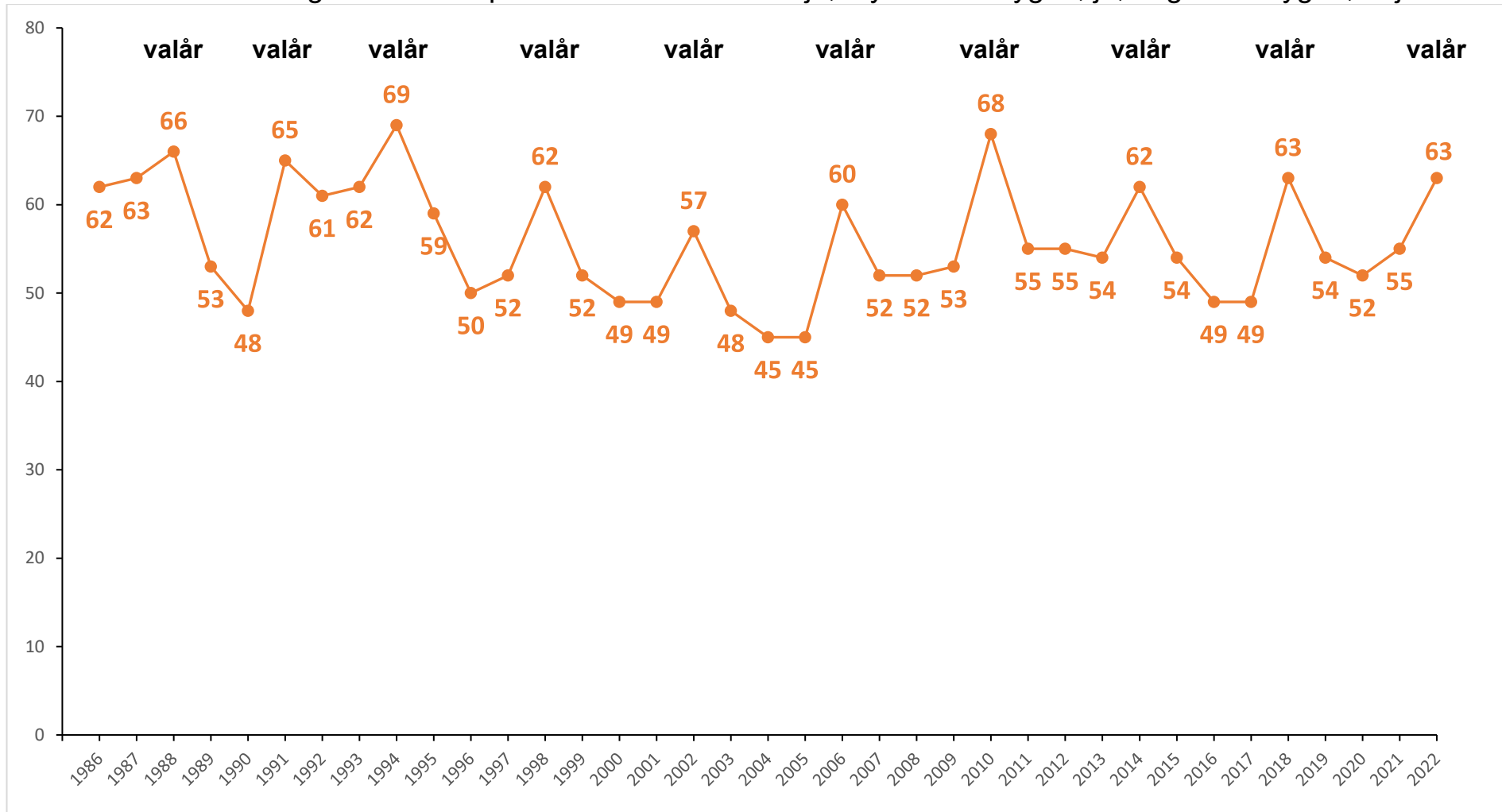
Tabell 6. Andel mycket eller något övertygade partianhängare i SOM-undersökningarna 1986-2022 (procent)

fråga: "Anser Du Dig vara en övertygad anhängare av detta parti?" med svarsalternativen: "ja, mycket", "ja, något"; eller "nej".

parti- sympati	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
V	68	49	68	49	40	58	69	67	63	54	49	63	61	51	49	48	64	57	47	38	63	53	56	51	73	60	61	60	67	64	56	62	73	68	65	64	72	
S	81	80	79	70	63	82	71	74	79	72	58	64	69	63	57	56	66	56	53	53	67	62	58	64	74	66	65	65	70	65	60	64	70	66	62	64	68	
MP	40	44	58	43	42	56	43	44	57	54	41	27	44	43	34	33	46	35	32	27	53	44	45	41	56	43	42	43	57	48	41	46	57	52	51	50	61	
C	74	82	74	62	51	70	65	64	64	66	55	64	68	58	49	56	61	45	44	44	53	46	47	47	58	51	55	47	52	49	37	39	53	43	37	39	46	
FP/ L	48	51	60	43	40	54	45	46	55	49	47	49	49	39	42	44	44	40	38	36	51	40	38	48	63	48	46	38	56	42	41	41	52	41	39	38	45	
KD	-	-	-	-	47	69	67	62	71	46	55	42	56	50	49	53	57	45	48	53	57	50	50	54	65	56	56	55	61	49	50	44	53	50	50	51	51	
M	67	75	78	66	65	80	70	70	76	73	65	66	72	65	62	61	70	65	61	59	73	60	61	64	74	64	63	60	70	63	57	55	67	58	58	59	66	
NYD	-	-	-	-	-	56	51	48	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65	57	55	68	54	56	57	61	65	62	62	70	68	67	65	71	
FI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	*	*	*	55	69	58	55	54	69	-	-	-	-
Bland samtliga partisympatisörer	69	70	73	60	55	72	65	67	73	65	56	58	64	57	54	54	60	52	50	49	64	56	55	56	69	59	58	57	65	60	55	54	65	59	57	58	64	
Bland samtliga svarspersoner	62	63	66	53	48	65	59	62	70	59	50	53	62	52	49	49	57	48	45	45	60	52	52	53	68	55	55	54	62	54	49	49	63	54	52	55	63	

Figur 4. Andel övertygade partianhängare 1986-2022 (procent)

fråga: (till personer som uppgivit sig sympatisera med något politiskt parti): "Anser du dig vara en övertygad anhängare av detta parti?" Svartalternativ: "ja, mycket övertygad; ja, något övertygad; nej".

Kommentar: Resultaten visar andelen personer som svarat mycket eller något övertygad. Samtliga svarpersoner i SOM ingår i procentbasen.

Tabell 7. Valdeltagande i riksdagsval 1988-2022 (procent)

	Valdeltagande i Riks-SOM	Officiellt valdeltagande	Skillnad
1988	94,3	86,0	+8,3
1991	94,6	86,7	+7,9
1994	95,7	86,8	+8,9
1998	92,4	81,4	+11,0
2002	93,0	80,1	+12,9
2006	93,5	82,0	+11,5
2010	96,4	84,6	+11,8
2014	95,9	85,8	+10,1
2018	96,4	87,2	+9,2
2022	96,0	84,2	+11,8

Kommentar: Resultaten för Riks-SOM är ovägda och bygger enbart på svarspersonernas uppgivna deltagande i valen. I analysen ingår svenska medborgare över 18 år.

Tabell 8. Blankröstning i riksdagsval 1988-2022 (procent)

	Blankröster i Riks-SOM	Officiellt valresultat	Skillnad
1988	2,4	1,2	+1,2
1991	3,5	1,7	+1,8
1994	2,0	1,5	+0,5
1998	3,9	2,1	+1,8
2002	2,7	1,5	+1,2
2006	2,7	1,7	+1,0
2010	1,9	1,1	+0,8
2014	1,4	0,9	+0,5
2018	1,2	0,8	+0,5
2022	1,4	1,0	+0,4

Kommentar: Resultaten för Riks-SOM är ovägda och bygger på svarspersonernas uppgivna röstningsbeteende i valen. I analysen ingår svenska medborgare över 18 år.

Tabell 9. Personröstning i riksdagsval 1998-2022 (procent)

	Personröstning i Riks-SOM	Officiellt valresultat	Skillnad
1998	29,8	29,9	-0,1
2002	23,6	26,0	-2,4
2006	22,2	22,0	+0,2
2010	23,9	25,1	-1,2
2014	15,9	24,6	-8,7
2018	22,0	24,1	-2,1
2022	21,8	22,5	-0,7

Kommentar: Resultaten för Riks-SOM är ovägda och bygger på svarspersonernas uppgivna röstningsbeteende i valen. I analysen ingår svenska medborgare över 18 år som uppgivit att de röstat på ett parti. I SOM-undersökningen 2014 följdes svarsalternativet ”Ja. Jag personröstade” omedelbart av en öppen fråga om namn på den personen. Någon dylik följdfråga har inte funnits med i tidigare SOM-undersökningar – eller i SOM-undersökningarna 2018 och 2022.

**Tabell 10. SOMs träffsäkerhet när det gäller partiernas röstandelar i riksdagsval 1988-2022.
Snittavvikelse per parti (procentenheter)**

Parti	1988	1991	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
V	-0,3	+0,6	-0,2	+0,1	-0,4	-0,2	-0,1	+0,5	+0,3	+/-0,0
S	+1,0	-0,3	-0,5	+0,9	+1,9	-1,0	-1,9	-0,4	+0,8	+2,4
MP	+1,4	+0,4	-0,6	+0,3	+/-0,0	+0,4	+0,9	+0,8	+1,1	+1,7
C	+/-0,0	+0,5	+0,2	+0,1	+0,1	-0,4	+/-0,0	+1,1	+1,1	+0,8
FP/L	+0,8	+0,3	+0,9	+0,4	+2,5	+0,2	+1,0	+1,4	+1,0	+0,8
KD	-0,2	+0,3	+/-0,0	-0,3	-1,3	+/-0,0	+0,7	+0,2	+0,5	+0,1
M	+2,2	-1,5	+0,9	-0,7	-1,8	+2,0	+1,4	-0,3	-0,2	+0,1
NYD	-	-0,1	-0,3	-	-	-	-	-	-	-
SD	-	-	-	-	-	-0,7	-1,8	-3,5	-4,4	-5,4
FI	-	-	-	-	-	-	-	+0,4	-	-
Övr.	-0,5	-0,2	-0,4	-0,8	-1,0	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	-0,5
Snittavvikelse	0,80	0,47	0,44	0,45	1,13	0,58	0,89	0,88	1,07	1,31
Antal partier	8	9	9	8	8	9	9	10	9	9

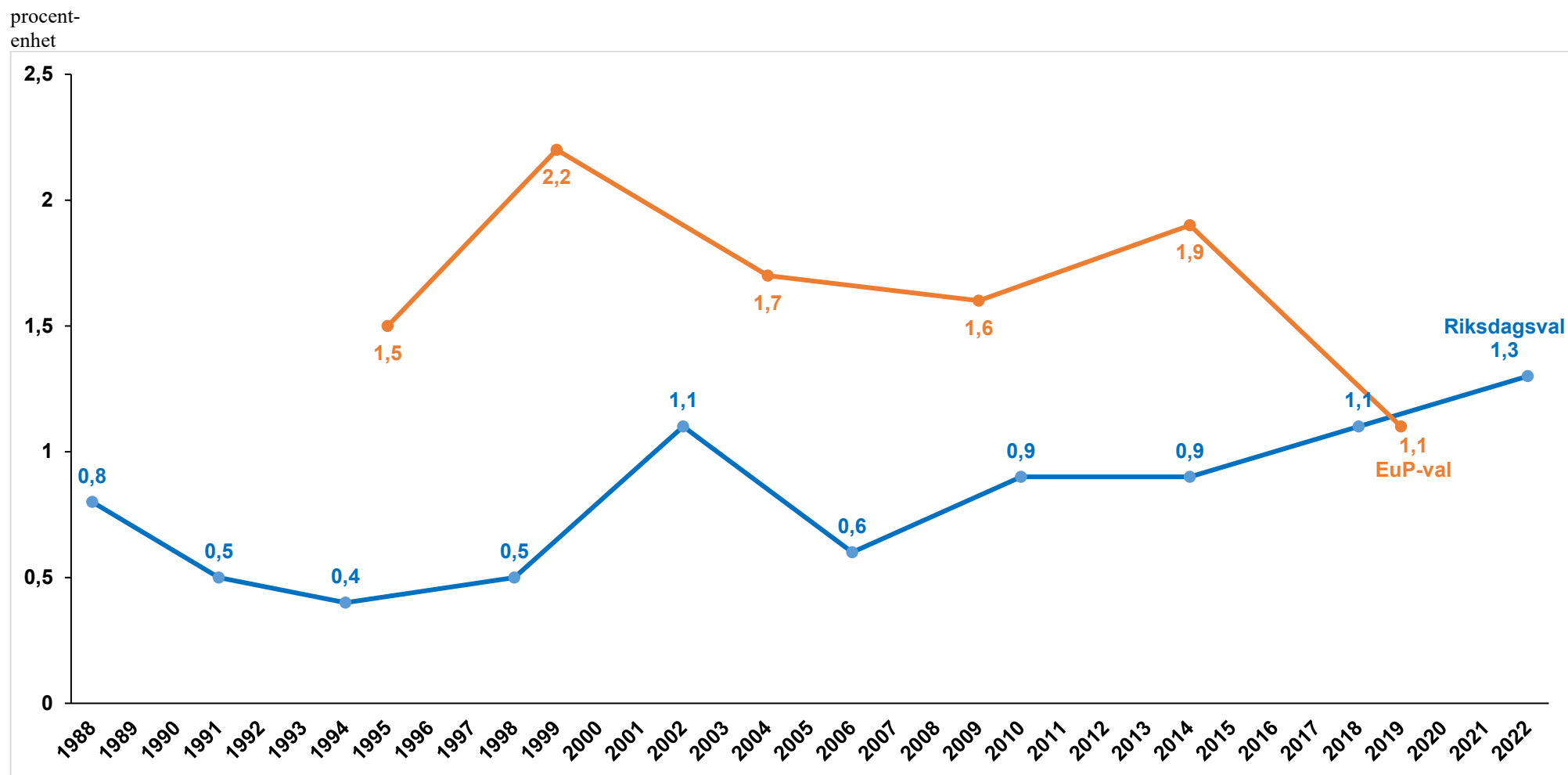
Kommentar: Resultaten visar partiernas röstandelar enligt uppgivet röstande i Riks-SOM minus de officiella resultaten enligt valstatistiken. Antalet partier innefattar en grupp övriga partier. Plussiffror (+) visar att SOMs ovägda resultat överrepresenterar ett partis valresultat. Minussiffror (-) visar tvärtom att SOMs ovägda resultat underrepresenterar ett partis valresultat.

Tabell 11. Olika opinionsmätningars träffsäkerhet vid valen 1988-2022

	SOM-undersökningen	Valundersökningen	SVT/Valu	Sifo
1988	0,80	0,73	-	1,1
1991	0,47	0,33	-	0,5
1994	0,44	0,56	0,61	0,6
1998	0,45	0,44	0,88	1,0
2002	1,13	1,20	0,78	1,3
2006	0,58	0,36	0,44	0,7
2010	0,89	0,64	0,67	0,7
2014	0,88	0,92	0,70	1,0
2018	1,07	1,29	0,97	1,6
2022	1,31	1,82	0,44	1,2

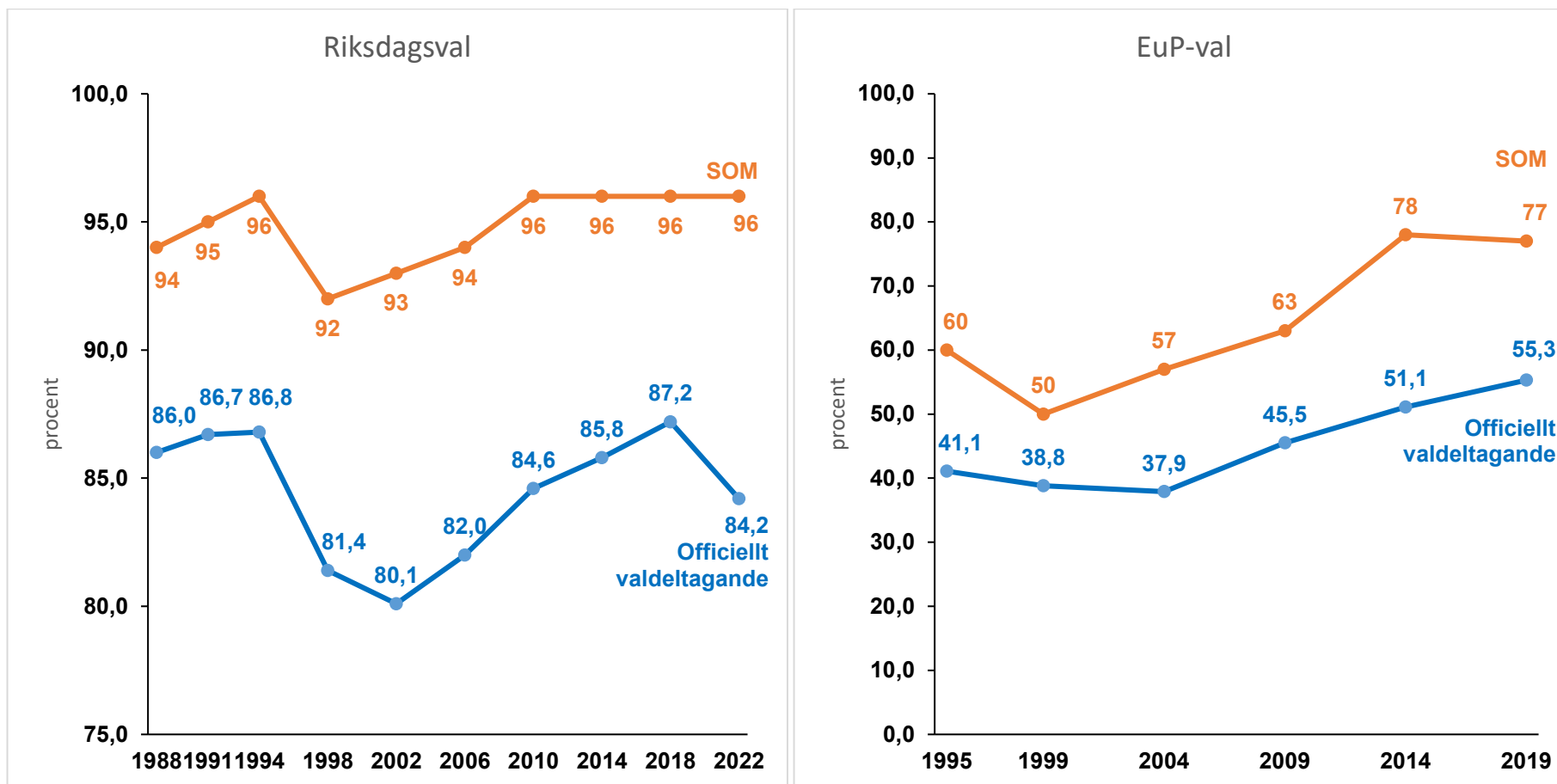
Kommentar: Resultaten för SOM och Valundersökningen bygger på ovägda mätningar. Ju lägre siffra desto större träffsäkerhet. Resultaten visar skillnaden i genomsnitt per parti mellan mätningarnas utfall och det officiella valresultaten.

Figur 5. SOM:s träffsäkerhet när det gäller mätningar av partival 1988-2022

Kommentar: SOM-resultat jämförda med valresultatet. Antal partier varierar mellan 8-10, inklusive en grupp med livriga partier. Resultaten visar den genomsnittliga avvikelsen per parti. SOM-resultaten är ovägda.

Figur 6. SOM:s träffsäkerhet när det gäller valdeltagande 1988-2022

Kommentar: SOM-resultaten (ovägda) visar andelen bland röstberättigade SOM-deltagare som anger att de röstat i det aktuella riksdagsvalet, respektive Europaparlamentsvalet, på ett parti eller blankt.